

Prof. Kaszás Károly Ph. D., B. Eng.

Szerbiai Mérnöktudományi Akadémia rendes tagja (2003-);

Balkáni Ásványtechnológiai Tudományos Akadémia rendes tagja (2012-)

Nemzetközi Technológiai és Menager Akadémia rendes tagja (2002-)

Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének külső tagja (2002-)

***fib* Magyar Tagozatának tagja (2015-)**

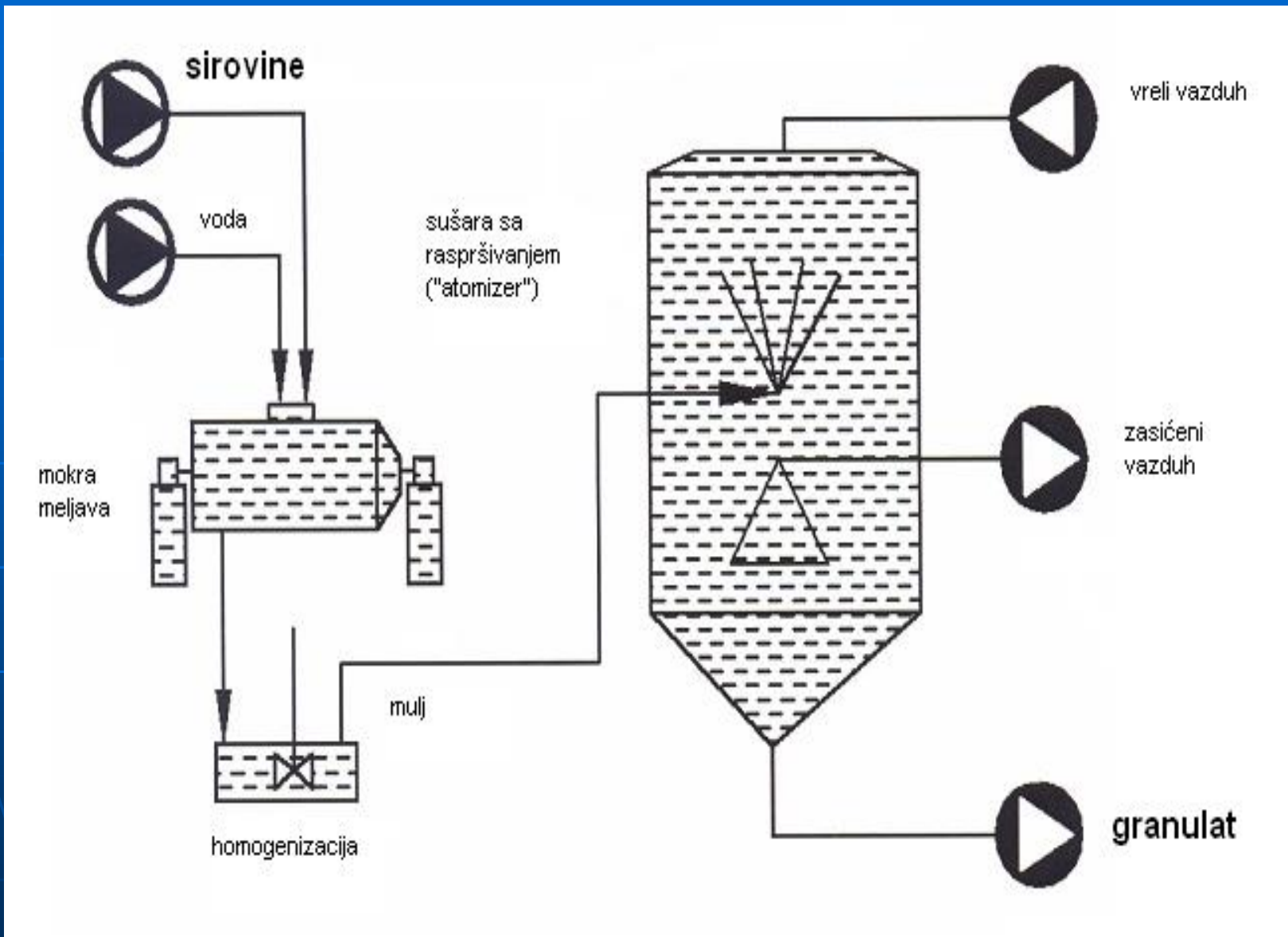
A GYAKORLATI ÉS AZ ELMÉLETI TUDÁS ÖSSZEKAPCSOLÁSA A KERÁMIA CSEMPEGYÁRTÁSBAN

**Prof. Kaszás Károly Ph. D., B. Eng.
Szerbia, Vajdaság,
Magyarkanizsa-Szabadka**

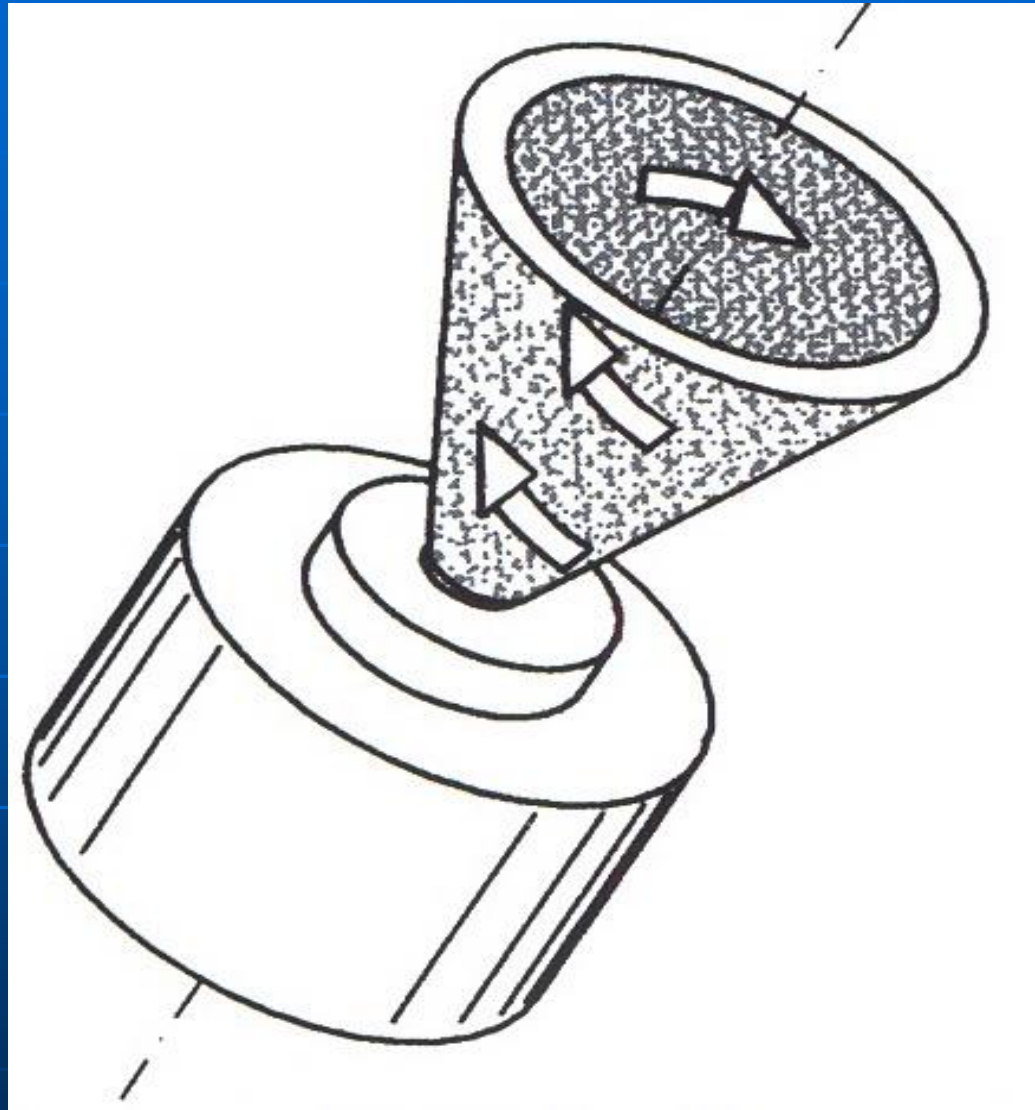
**“HA A HAJÓS TUDJA, MELYIK
KIKÖTŐT KERESI, MINDEN
SZÉLIRÁNY MEGFELELŐ!”**

(Seneca – i.e. 65.)

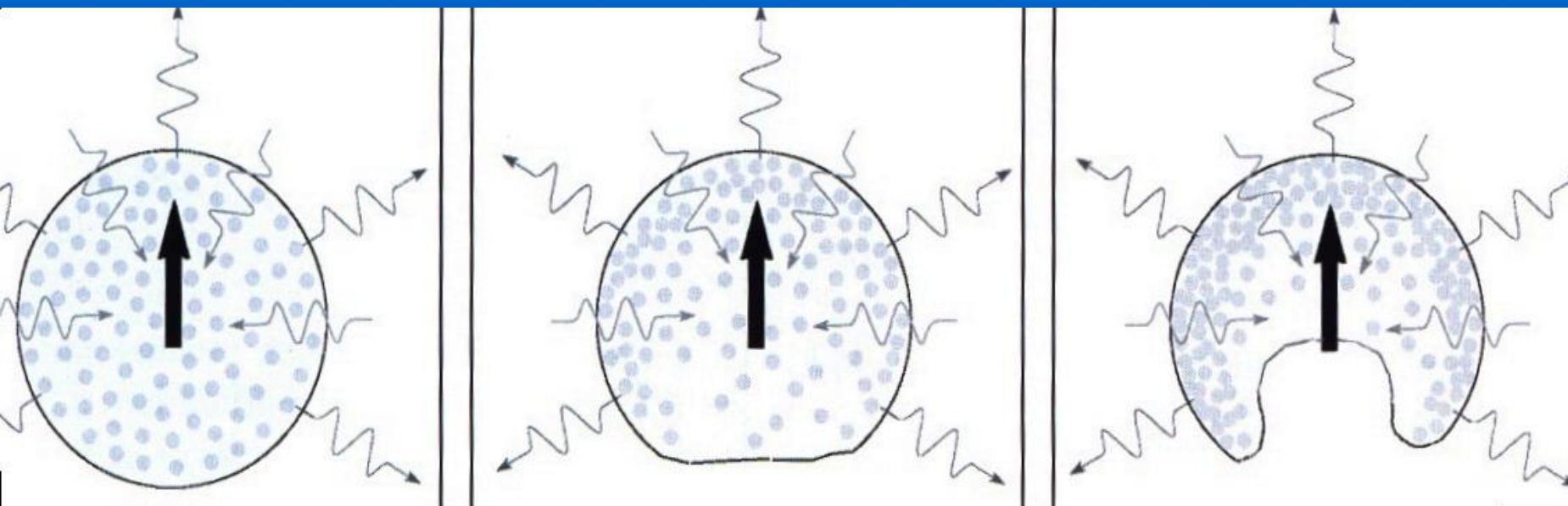

A NYERS KERÁMIA GRANULÁTUM GYÁRTÁSI SÉMÁJA

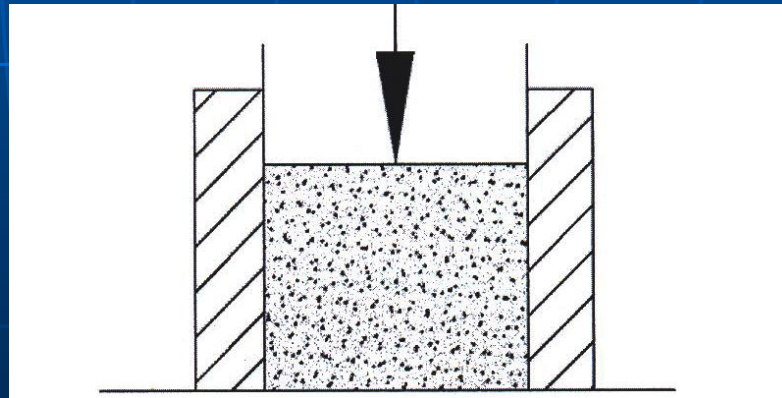
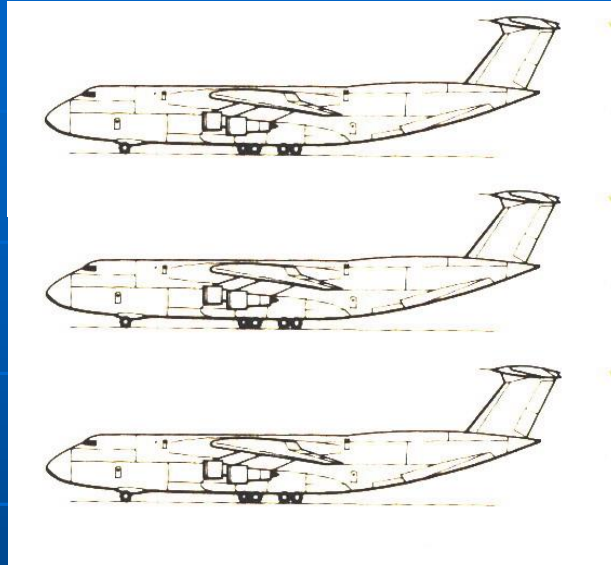
A KERÁMIA MASSZAISZAP („ZAGY”) PORLASZTÁSA

A NEDVES KERÁMIA GRANULÁTUM RÉSZECSCKE SZÁRADÁSA

FORMÁZÁS, HIDRAULIKUS PRÉSSEL

SZÁRÍTÁS

**A NYERS KERÁMIA CSEMPE SZÁRÍTÁSA, GYORS,
FÜGGŐLEGES SZÁRÍTÓBAN TÖRTÉNT
($t_{max} = 220$ [°C], 60 PERC ALATT)**

ÉGETÉS-SZINTERELÉS

-ALAGÚTKEMENCÉBEN ($t_{\max} = 1150$ [°C], ÉGETÉSI IDŐ 24 ÓRA

-CSEMPE MAX. VÍZFELVÉTELE 2 [töm.%]

-ZSUGORODÁS - LINEÁRIS 8% !!!

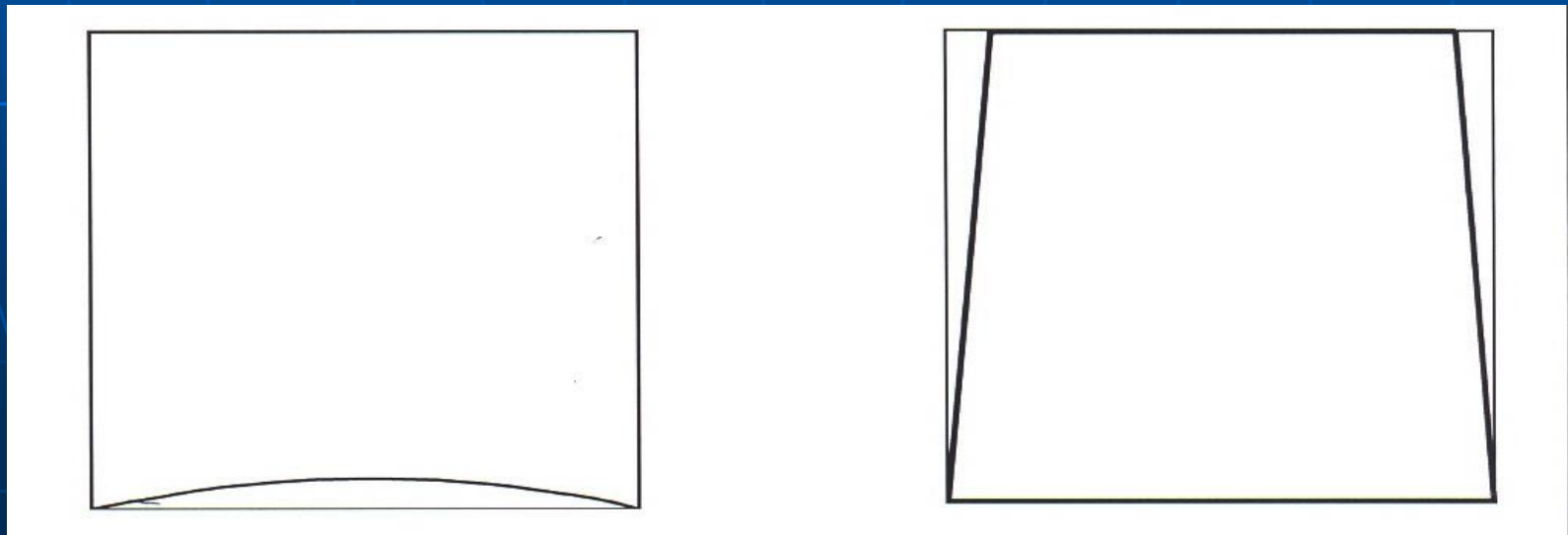

ÓRIÁSI TERMELÉSI PROBLÉMA, A SZINTER PADLÓCSEMPE GYÁRTÁSÁNÁL!!!

CSAK HARMADOSZTÁLYÚ TERMÉK ÉS SELEJT:

-ÉLGÖRBESEG és

-DERÉKSZÖGTŐL VALÓ ELTÉRÉS.

MEGOLDÁST, SZAKEMBEREK!!!

ELŐSZÖR PRÓBÁLKOZTUNK A TERMELÉS TECHNOLÓGIAI-TECHNIKAI PARAMÉTEREI VÁLTOZTATÁSÁVAL:

-RÉSZLEGES, NAGYON
VÁLTAKOZÓ, NEM STABIL
EREDMÉNYEK!

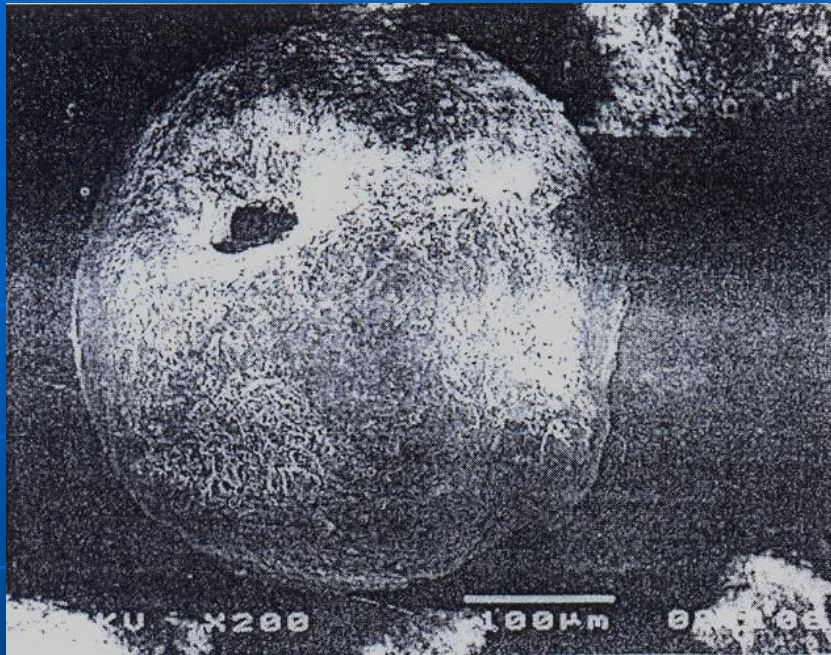

UTÁNA, ELKEZDTÜNK FOGLALKOZNI AZ ALAP ÉS ELMÉLETI KUTATÁSOKKAL, AZOK MÓDSZEREIVEL ÉS AZOK EREDMÉNYEIVEL:

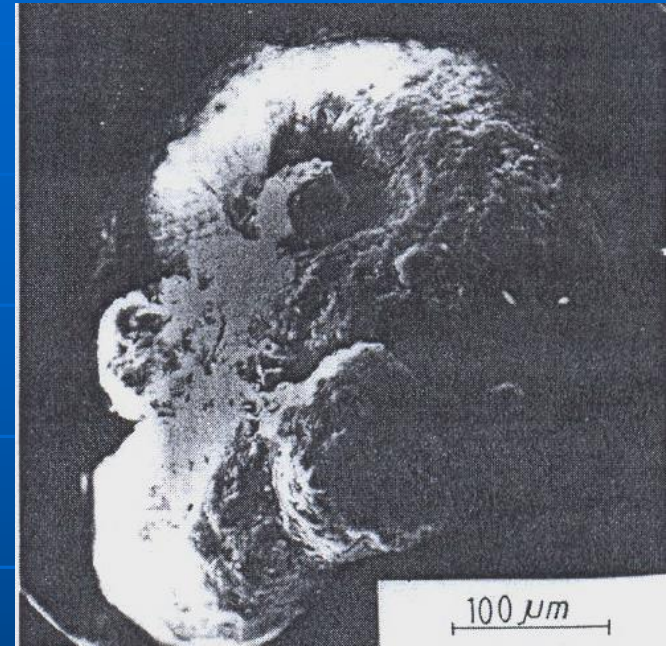
- A GRANULÁTUM SZEMCSENAGYSÁG ÉS ALAKTANI ELOSZLÁSÁNAK A MEGHATÁROZÁSA A PRÉSSZERSZÁMON BELÜL,**
- A KERÁMIA GRANULÁTUM PRÉSELÉSI VISELKEDÉSE MATEMATIKAI MODELLEKEN KERESZTÜL,**
- A FRISSEN PRÉSELT, NYERS KERÁMIALAP TERMOVÍZIÓS VIZSGÁLATA- ELSŐKÉNT EURÓPÁBAN!**
- A SZÁRÍTOTT KERÁMIALAP PÁSZTÁZÓ ELEKTRON MIKROSKÓPOS VIZSGÁLATA,**

**MEGSZÁRADT, NYERS
KERÁMIA GRANULÁTUM,
EGYEDI RÉSZECSCKE-
„ALMAFORMA”, (SEM felvétel)**

**TÖBB MEGSZÁRADT,
NYERS KERÁMIA
GRANULÁTUM
RÉSZECSCKE,
„FÜRTBE”
ÖSSZERAGADVA
(SEM felvétel)**

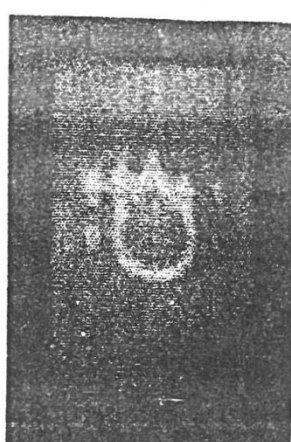
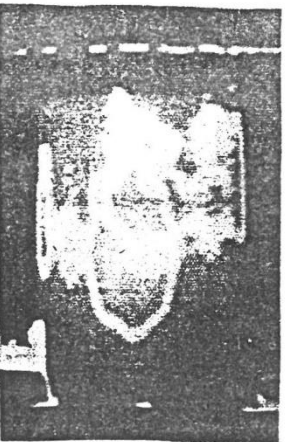
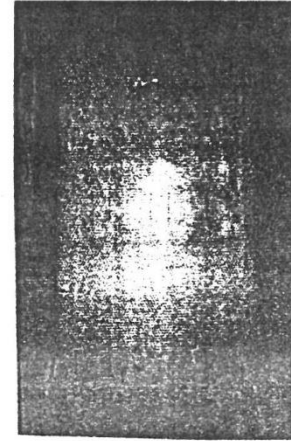
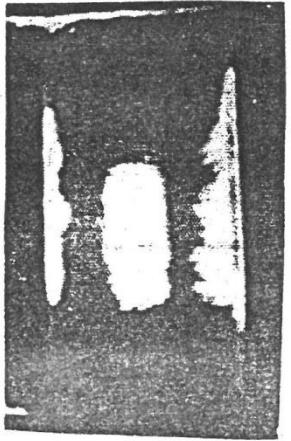
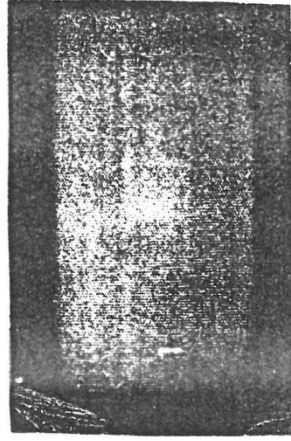
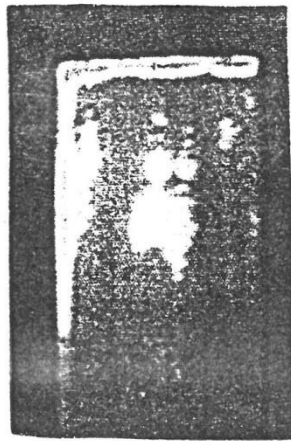
**A KERÁMIA POROK, GRANULÁTUMOK
VISELKEDÉSÉT, PRÉSELÉS KÖZBEN
KÖVETHETJÜK, A KÖVETKEZŐ ÁLTALÁNOS
REOLÓGIAI DIFFERENCIÁL EGYENLETTEL:**

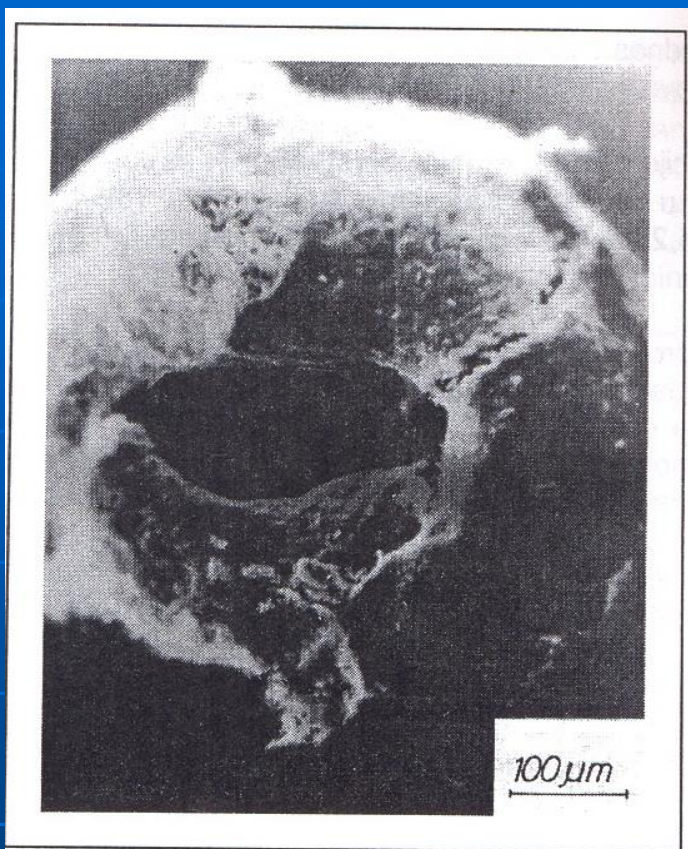
$$\frac{dV}{dp} = -f \frac{V^a (V - V_m)^b}{(p + p_o)^c \cdot p^d} \cdot \sum_{i=1}^3 K_i(p) \exp\left(-\frac{K_i}{q}\right)$$

KÜLÖNBÖZŐ KUTATÓK a numerikus paramétereket, a következő empirikus egyenletekkel határozták meg:

	f	a	b	c	d	p_0	K_1	K_2	K_3	k_1	k_2	k_3	
Balshin	$\frac{V_m}{C_1 \cdot K_1}$	0	0	0	1	ar.	const	0	0	0	ar.	ar.	$C_1 \frac{V}{V_m} = -\ln p + C_2$
A*	$\frac{q \cdot C_{28}}{f \cdot K_1}$	1+f	0	0	1-q	"	"	0	0	0	"	"	$\frac{1}{V^f} - \frac{1}{V_0^f} = C_{28} \cdot p^q$
B*	$\frac{q \cdot C_{29}}{K_1}$	2	0	0	1-q	"	"	0	0	0	"	"	$\frac{1}{V} - \frac{1}{V_0} = C_{29} \cdot p^q$
Zhdanowitsch	$\frac{C_{30}}{f \cdot K_1}$	1+f	0	0	0	"	"	0	0	0	"	"	$\frac{1}{V^f} - \frac{1}{V_0^f} = C_{30} \cdot p$
Smith	$\frac{C_3}{3 \cdot K_1}$	2	0	0	$\frac{2}{3}$	"	"	0	0	0	"	"	$\frac{1}{V} - \frac{1}{V_0} = C_3 \cdot p^3$
Murray	$\frac{C_5}{C_4}$	1	0	0	0	"	$-\frac{1}{C_4}$	$\frac{1}{C_4} \cdot \frac{V}{V-V_m}$	$\frac{V_m^{1/3}}{3} \cdot \frac{V}{(V-V_m)^3}$	0	0	0	$\ln \frac{V}{V-V_m} - C_4 \left(\frac{V_m}{V-V_m} \right)^3 = C_5 \cdot p$
Ballhausen	$\frac{C_6}{K_1}$	0	1	0	0	"	const	0	0	0	ar.	ar.	$\ln \frac{V_m}{V-V_m} = C_6 \cdot p + \ln C_7$
Konopicky	$\frac{C_8}{K_1 \cdot V_m}$	1	1	0	0	"	"	0	0	0	"	"	$\ln \frac{V}{V-V_m} = C_8 \cdot p + \ln \frac{V_0}{V_0-V_m}$
Athy	$\frac{C_{11}}{K_1 \cdot V_m}$	1	1	0	0	"	"	0	0	0	"	"	$\frac{V-V_m}{V} \cdot \frac{V_0-V_m}{V_0} \cdot \exp(-C_{11} \cdot p)$
Jones	$\frac{V_m^3}{3 \cdot C_9 \cdot K_1}$	-2	0	0	1	"	"	0	0	0	"	"	$C_9 \left(\frac{V}{V_m} \right)^3 = -\ln p + C_{10}$
Nuting	$\frac{C_{12} \cdot C_{13}}{K_1}$	1	0	0	1-C ₁₃	"	"	0	0	0	"	"	$\ln \frac{V_0}{V} = C_{12} \cdot p^{C_{13}}$
Tanimoto	$\frac{V_0 \cdot C_{15} \cdot C_{16}}{K_1}$	0	0	2	0	C ₁₅	"	$\frac{K_1 \cdot C_{14}}{V_0 \cdot C_{15} \cdot C_{16}} \cdot (p+C_{15})^2$	0	0	0	"	$\frac{V_0-V}{V_0} = \frac{C_{14} \cdot p}{V_0} + \frac{C_{16} \cdot p}{p+C_{15}}$
Terzaghi	$\frac{V_m \cdot C_{17}}{K_1}$	0	0	1	0	C ₁₈	"	$\frac{K_1(C_{19}+C_{20})}{C_{17}} \cdot (p+C_{18})$	0	0	pr.	"	$\frac{V-V_m}{V_m} = -C_{17} \cdot \ln(p+C_{18}) - C_{19} \cdot (p+C_{18}) - C_{20} \cdot p + C_{21}$
Cooper-Eaton	$\frac{(V_0-V_m) \cdot C_{22} \cdot C_{23}}{K_1}$	0	0	0	2	ar.	"	$K_1 \frac{C_{24} \cdot C_{25}}{C_{22} \cdot C_{23}}$	0	0	C ₂₃	C ₂₅	$\frac{V_0-V}{V_0-V_m} = C_{22} \cdot \exp\left(-\frac{C_{23}}{p}\right) + C_{24} \cdot \exp\left(-\frac{C_{25}}{p}\right)$
Kawakita	$\frac{C_0 \cdot C_{27}}{K_1 \cdot C_{26}}$	0	0	2	0	$\frac{1}{C_{26}}$	"	0	0	0	ar.	"	$\frac{V_0-V}{V_0} = \frac{C_{27} \cdot C_{26} \cdot p}{1+C_{26} \cdot p}$

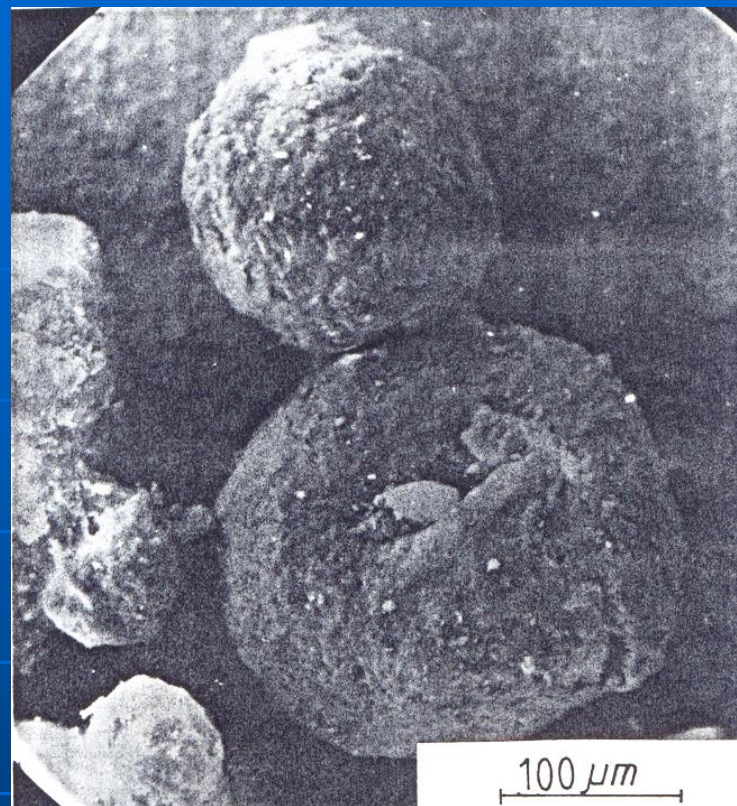

**SZÁRAZ KERÁMIA GRANULÁTUM,
EGYEDI RÉSZECSCKE TÖRÉSE
(FRAGMENTÁLÁS) PRÉSELÉSKOR**

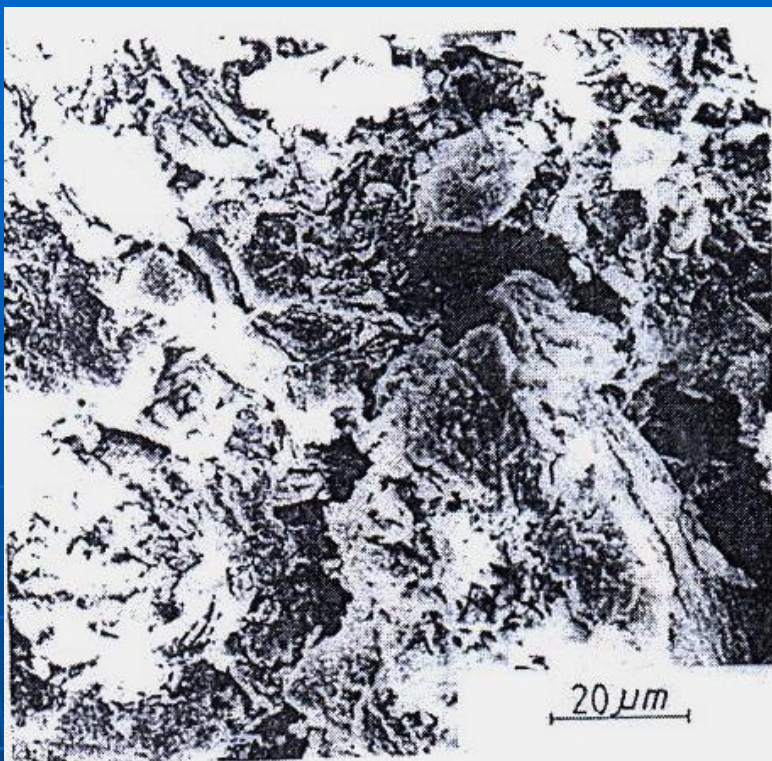
(SEM felvétel)

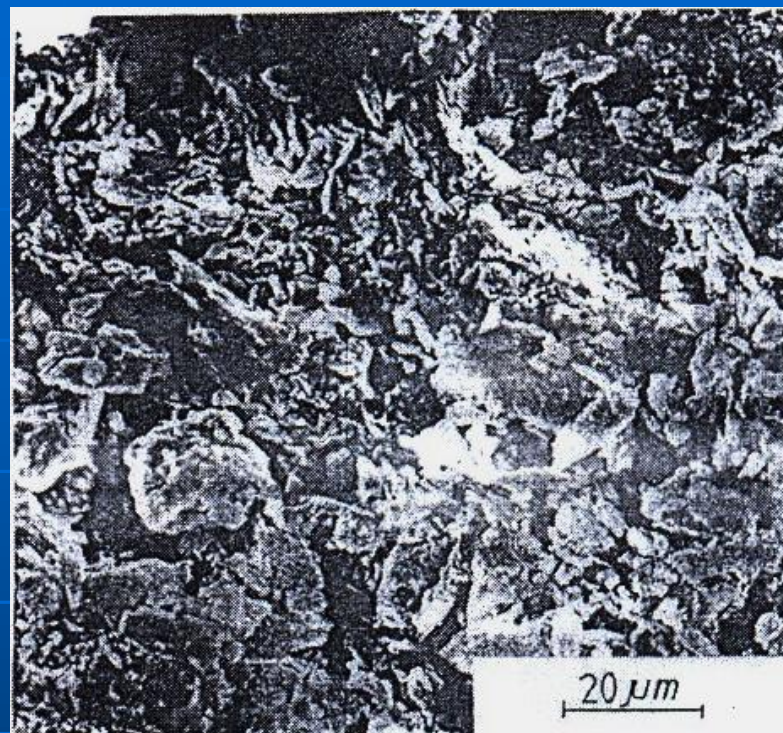
**SZÁRAZ KERÁMIA GRANULÁTUM
RÉSZECSKÉK TÖMÖRÖDÉSE
(AGLOMERÁCIÓ) PRÉSELÉSKOR**

(SEM felvétel)

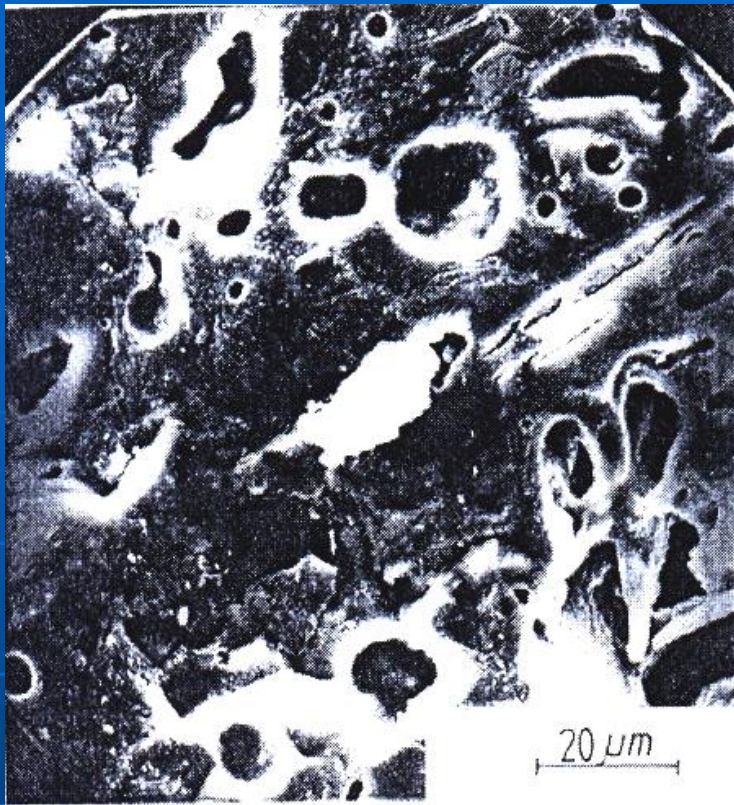

SZÁRAZ KERÁMIA CSEMPE, NEM
MEGFELELŐ TÖMÖRÍTÉSSEL,
PRÉSELÉSSEL
(SEM FÖLVÉTEL)

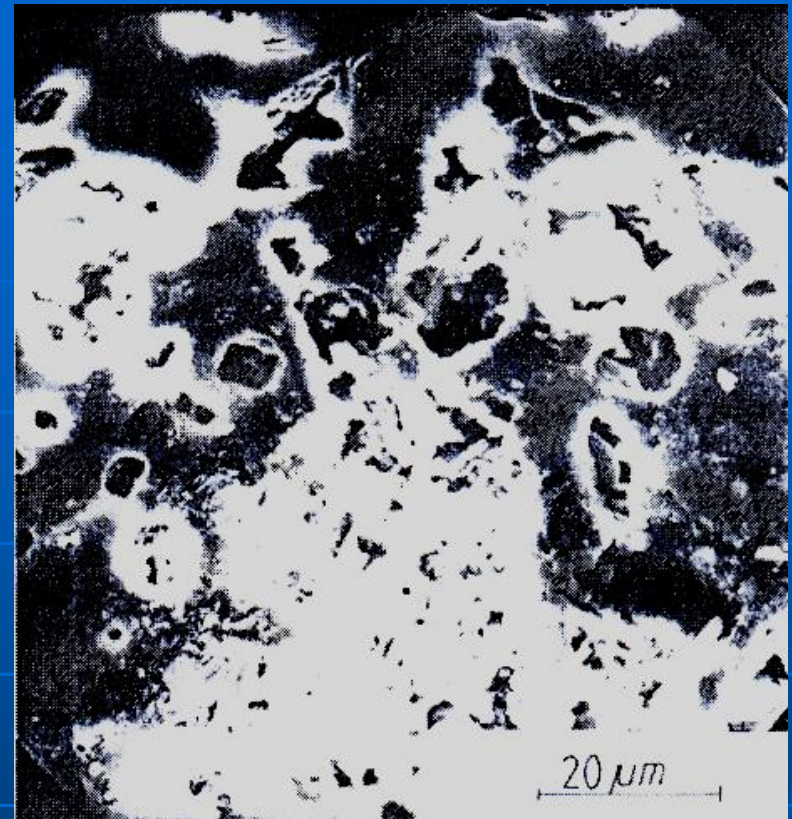

SZÁRAZ KERÁMIA CSEMPE,
MEGFELELŐ TÖMÖRÍTÉSSEL,
PRÉSELÉSSEL
(SEM FÖLVÉTEL)

**VISZKÓZUS, KRISTÁLYMENTES
ÜVEGFÁZIS A SZINTERELT
CSEMPÉBEN-DEFORMÁCIÓ!
(SEM FELVÉTEL)**

**KRISTÁLYOK KÉPZŐDÉSE –ÉS
ÁTKRISTÁLYOSODÁS A
SZINTERELT CSEMPÉBEN, VÁZ
KIALAKULÁSA, DEFORMÁCIÓ
MENTESSÉG!
(SEM FELVÉTEL)**

A PROBLÉMA MEGOLDÁSÁT VÉGÜL MINDKÉT OLDALRÓL KÖZELÍTETTÜK (GYAKORLAT+ELMÉLET):

- KIVÁLASZTVA EZT A MEGKÖZELÍTÉST, UTAT ÉS
MÓDSZERT, AMELY, SOK EMBERI ELLENÁLLÁSBA
ÜTKÖZÖTT

(KERÁMIA IPAR!!!),

RENGETEG MUNKÁT, FÁRADTSÁGOT, ÚJ TUDÁS

ELSAJÁTÍTÁSÁT, NÉZETKÜLÖNBSÉGET, IDŐT,
IDEGET,

IZZADTSÁGOT ÉS PÉNZT KÖVETELT DE, VÉGÜL:²²

ÖSSZEKAPCSOLVA,

MEGHOZTA A MEGKÖVETELT EREDMÉNYT:

-87 % ELSŐ OSZTÁLYÚ TERMÉK ÉS-

-MINDÖSSZE 1,8 % SELEJT!!!

-VALAMINT A FŐ PRÉSNYOMÁS 11,5%-OS
CSÖKKENTÉSE.

**GRIGORIJ VALENTINOVICS –
SZAMSZONOV, VOLT SZOVJET
AKADÉMIKUS és MOMCSILO
MILÁNOVICS –RISZTITY, VOLT
JUGOSZLÁV AKADÉMIKUS, AKI
EMLÉKÉNEK AJÁNLOM EZT AZ
ELŐADÁST, BEBIZONYÍTOTTÁK
KUTATÁSAIKKAL, HOGY NAGY HIBÁT
VÉTÜNK, HA A PRÉSELÉST ÉS A
SZINTERELÉST, A POROKNÁL,
GRANULÁTUMOKNÁL, ELKÜLÖNÍTVE
VIZSGÁLJUK!**

ZÁRSZÓ HELYETT:

„AZ AKADÁLY CSAK ADDIG
SZÁMÍT, AMÍG FÉLÜNK TŐLE.

AKI BÁTOR ÉS KÖRÜLTEKINTŐ,
AKI EZT A KETTŐT EGYESÍTENI
TUDJA, FELTÉTLENÜL ELÉRI
CÉLJÁT! ”

(Kenneth Roberts: „Észak-nyugati átjáró”)

**KÖSZÖNÖM
MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET !**